

Raadsvoorstel Eenmalige energiecompensatie voor verenigingen en maatschappelijke organisaties 2022-2023

Aanleiding

De hoge energieprijzen hebben inmiddels ook een forse impact op de Tilburgse verenigingen en maatschappelijke organisaties. In oktober 2022 is gestart met de inventarisatie en de actieve benadering van verenigingen en maatschappelijke organisaties om te helpen met energiebesparende maatregelen. In november 2022 heeft het college toegezegd met een noodfonds te komen voor energiecompensatie voor verenigingen en maatschappelijke organisaties. Daarvoor kan het bestaande Crisisherstelfonds (voorheen Coronareserve) ingezet worden. Dit fonds biedt de mogelijkheid om snel te kunnen anticiperen op ongewenste effecten die de verschillende crises in onze stad kunnen veroorzaken. De energiecompensatie voor (sport)verenigingen, buurthuizen, culturele instellingen en maatschappelijk organisaties op niet commerciële basis uit de gemeente Tilburg (hierna: organisaties) kan gedekt worden uit dit fonds.

Dit sluit aan bij de door de raad aangenomen motie 41 van CDA, LST, VT, 50LUS, OT en LT 'Tilburgs noodfonds voor verenigingen en maatschappelijke instellingen' (bijlage 1) in de begrotingsvergadering van 14 november 2022. Uitgangspunten in die motie zijn het toegankelijk houden van de verenigingen en maatschappelijke organisaties in de stad en het voortbestaan ervan te borgen. Hierbij energiebesparingen als eerste optie te bekijken en te onderzoeken. En voor het eind van 2022 de mogelijkheid te bekijken om een noodfonds op te richten voor verenigingen en maatschappelijk, die ondanks de inspanningen om energie te besparen genoodzaakt zijn aanvullende maatregelen te treffen om de begroting op orde te krijgen ten koste van de toegankelijkheid van de voorziening.

Te verwachten is dat ook niet-gesubsidieerde organisaties in moeilijkheden kunnen komen door de gestegen energieprijzen. Tegelijkertijd geldt voor organisaties hetzelfde als voor individuele burgers: eventuele betalingsproblemen hangen grotendeels samen met het contract dat is afgesloten (duur en inhoud). In hoeverre de landelijke steunregelingen uitkomst bieden, is deels nog onzeker. Ook is het momenteel erg lastig om energiecoaches aan te trekken die organisaties actief kunnen benaderen om hen te helpen energiebesparende maatregelen te nemen of te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Daarom kan voor organisaties een eenmalige compensatie nodig zijn voor zowel 2022 als 2023. Dit doen we door een noodfonds in te richten waarop organisaties een beroep kunnen doen door middel van een subsidieregeling.

Hiermee geeft het college invulling aan de motie.

Beoogd effect/ bestuurlijk kader

Het noodfonds en de subsidieregeling dragen bij aan de bestuurlijke opgave Tilburg Kansrijk. De opgave Tilburg Kansrijk gaat over versterking van de sociale basis, gezondheid, kansengelijkheid en talentontwikkeling. Het toegankelijk houden en het in stand houden van (sport)verenigingen, buurthuizen, culturele instellingen en maatschappelijke organisaties is daarbij van essentieel belang.

Voorstel

1. Vanaf 1-1-2023 binnen het Crisisherstelfonds maximaal € 4,0 mln. beschikbaar te stellen voor aanvragen in het kader van de subsidieregeling 'Eenmalige energiecompensatie voor verenigingen en maatschappelijke instellingen 2022-2023' en voor de beoordeling, toekenning, vaststelling en administratieve ondersteuning van de subsidieaanvragen € 335.000 beschikbaar te stellen uit het Crisisherstelfonds.

Portefeuillehouder: Wethouder Celik

Behandelend ambtenaar: Iris de Kort, afdeling Sociaal, telefoon 013-5428328

Argumenten

1.1 Met een noodfonds van 4 mln. euro wordt voorkomen dat organisaties genoodzaakt zijn maatregelen te nemen die de toegankelijkheid beperken.

De stijgende energiekosten kunnen ervoor zorgen dat organisaties zich genoodzaakt voelen eventuele contributie meer te verhogen dan wenselijk is, of een veel beperkter aanbod van activiteiten te bieden. Door het instellen van een noodfonds van maximaal € 4,0 mln. euro is het aannemelijk dat (sport)verenigingen, buurthuizen, culturele instellingen en maatschappelijke organisaties een eenmalige energiecompensatie voor 2022 en 2023 geboden kan worden, waardoor drastische maatregelen voorkomen kunnen worden. Het bedrag van het noodfonds is gebaseerd op ongeveer 75 gedupeerde organisaties, met een gemiddelde prijsstijging van 15.000 euro in 2022 en ongeveer 150 gedupeerde organisaties, met een gemiddelde prijsstijging van 30.000 euro in 2023. Daarbij tevens rekening houdend met de kaders zoals opgenomen in de subsidieregeling. Bij deze berekening worden noodgedwongen de nodige aannames gedaan. Door deze ruim te kiezen, is de verwachting dat het fonds afdoende zal zijn. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat we de rijksmaatregelen beschouwen als voorliggende voorziening waar eerst op moet worden teruggevallen.

1.2 Het uitvoeren van de subsidieregeling vraagt extra ambtelijke inzet

Voor het uitvoeren van de subsidieregeling, moeten de subsidieaanvragen in 2023 financieel beoordeeld worden om de hoogte van de subsidie te bepalen. In 2024 moeten de subsidies vastgesteld worden op basis van de eindafrekeningen van de aanvragers. Daar zijn gespecialiseerde financiële medewerkers voor nodig (2,0 fte). Tevens is er extra ondersteuning nodig om de subsidies administratief te kunnen verwerken om in 2023 tot uitbetaling van de subsidie over te gaan en in 2024 de vaststellingen te verwerken (1,0 fte). Waar mogelijk wordt de administratieve last verminderd voor wat betreft verantwoording (bijvoorbeeld door kleine toekenningen niet te controleren). De formatieve ruimte die hierdoor ontstaat kunnen we inzetten voor ondersteuning van de verenigingen en maatschappelijke instellingen bij het doen van een goede aanvraag bij het juiste (landelijke) loket/regeling. Gaandeweg het proces van de uitvoering zal gezien worden of dit mogelijk en wenselijk is. Omdat het dan altijd zal gaan om een wijziging in het voordeel van de aanvrager, komt diens rechtszekerheid niet in gevaar.

Risico's

Er is in de regeling gekozen voor een subsidieplafond van € 4,0 mln. De onderbouwing van de claim in de reserve Crisisherstelfonds van € 4,0 mln. is indicatief en niet gebaseerd op inzichten vanuit een beschikbaarheid van relevante data. Daarmee is het risico actueel dat het gereserveerde bedrag van € 4,0 mln. niet in overeenstemming is met de omvang van het vraagstuk en het verwachte beroep op de regeling. De kans op onder- of overschrijding is daarmee actueel. Het beroep op de regeling energiecompensatie wordt continu gemonitord en periodiek, via de P&C-cyclus, wordt uw raad geïnformeerd over de ontwikkeling van het risico van onder- of overbesteding.

Desalniettemin achten wij de inhoud en opbouw van de regeling voor eenmalige energiecompensatie als te doen wat noodzakelijk is, ter behoud van de voorzieningen en het voortbestaan van de organisaties die momenteel lijden onder de energiecrisis.

Kosten en dekking

In de dekking van dit voorstel wordt voorzien door:

- 1) Een bedrag van € 4,0 mln. te reserveren binnen de reserve Crisisherstelfonds voor het afdekken van de toegekende subsidieaanvragen wat betreft de energiecompensatie
 - 2) Vanuit de reserve Crisisherstelfonds € 335.000 aan dekking beschikbaar te stellen (€ 237.500 in 2023 en € 97.500 in 2024) voor de inhuur van extra capaciteit (3,0 fte) voor de beoordeling, toekenning, vaststelling en administratieve ondersteuning van subsidieaanvragen.
- Overschotten vloeien terug in de reserve Crisisherstelfonds.

De vrij beschikbare bestedingsruimte binnen het Crisisherstelfonds bedraagt voor reservering claim voor energiecompensatie en uitvoering € 7.685.000.

Coronameldingen in de jaarrekening 2022 kunnen dit saldo naar het einde van het jaar nog beïnvloeden. Bij de jaarrekening 2022 kan gezien worden of aanvullende storting in de reserve nodig is om de claim van € 4,0 en € 335.000 te kunnen dekken.

Het resterende bedrag in het Crisisherstelfonds bedraagt na aftrek van de claim € 3,685 mln..

Landelijke ontwikkelingen

Recent zijn gemeenten via de VNG geïnformeerd over het feit dat het kabinet heeft besloten bij de Voorjaarsnota 2023 extra accres aan het gemeentefonds uitkeren voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 300 mln. extra accres vanaf het jaar 2023. Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen wijkt het kabinet hiermee eenmalig af van de reguliere systematiek. Gemeenten zijn autonoom in het beslissen tot de inzet / allocatie van deze extra inkomsten. Het Rijk beoogt met het geld gemeenten te compenseren onder andere de gestegen kosten voor het op de been houden van (semi)maatschappelijke organisaties die kampen met hoge energielasten, maar ook voor de overige effecten van de gestegen inflatie op onze gemeentebegroting. Voor de gemeente Tilburg betekent het accres van € 300 mln. circa € 4,0 mln. aan aanvullende middelen.

Vervolg

Communicatie over het noodfonds en de subsidieregeling vindt plaats via de gemeentelijke website, social media en andere communicatiekanalen en via een rechtstreekse (gestandaardiseerde) mail door accounthouders naar gesubsidieerde organisaties. Hierbij zal het belang en de noodzaak van verduurzamingsmaatregelen worden meegenomen. De compensatieregeling is immers tijdelijk.

Verder wordt gezorgd voor een actueel kwartaaloverzicht met de verleende subsidies (naam organisatie en verleend bedrag).

Indien de aanvragen het maximum van € 4,0 mln. overstijgen, volgt een aanvullend voorstel hoe hiermee om te gaan. Het voorstel om te werken met een subsidieplafond van € 4,0 mln. is bedoeld als financieel beheersmaatregel in plaats van het hanteren van een opneemregeling.

Het doorvoeren van energiebesparende maatregelen is de manier om het energiegebruik, en daarmee de energierekening, structureel te verlagen. We onderzoeken de mogelijkheden om (sport)verenigingen, buurthuizen, culturele instellingen en maatschappelijke organisaties te ondersteunen met energieadvies zodat men inzicht krijgt in welke maatregelen getroffen kunnen worden. Hierbij worden verplicht te nemen energiemaatregelen (bijv. gelimiteerde douchetijd) ook meegenomen in de regeling. Deze aanvullingen op onder andere de Rijksoverheid biedt ondersteuning via diverse (subsidie)regelingen voor de daadwerkelijk benodigde investeringen in energiebesparende maatregelen. Wanneer regelingen van externe partijen onvoldoende blijken, kan onderzocht worden of ons eigen Klimaatfonds kan worden ingezet voor aanvullende financiering.

Evaluatie

In de eerste helft van november 2022 is een inventarisatie uitgevoerd onder sportvereniging naar de gestegen energieprijzen. Deze wordt herhaald in november 2023. De uitkomsten van de inventarisatie van november 2022 staan in bijlage 2.

Bijlagen

1. Motie 41 'Tilburgs noodfonds voor verenigingen en maatschappelijke instellingen'
2. Uitkomsten inventarisatie sportverenigingen november 2022

Tilburg, 13 december 2022

Het college van burgemeester en wethouders van Tilburg,
de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Tilburg;

- gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

Besluit

Vanaf 1-1-2023 binnen het crisis- en herstelfonds **maximaal** € 4,0 mln. beschikbaar stellen voor eenmalige energiecompensatie voor verenigingen en maatschappelijke instellingen 2022-2023 en voor de beoordeling, toekenning, vaststelling en administratieve ondersteuning van subsidieaanvragen € 335.000 beschikbaar te stellen uit het crisis- en herstelfonds.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van .

de griffier,

de voorzitter,